

Sygn. akt I C 95/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2022 r.

Sąd Rejonowy w Sopocie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Olszewska-Kowalska

Protokolant: sekr. sąd. Joanna Niewińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 listopada 2022 r. w S.

sprawy

z powództwa **(...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **M. S.**

o zapłatę

I. oddala powództwo

II. przyznaje kuratorowi dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. K. G. wynagrodzenie kwocie 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych oraz zwrot wydatków w kwocie 44,10 zł (czterdzieści cztery złote dziesięć groszy)

III. zasądza od powoda (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Sopocie kwotę 44,10 zł (czterdzieści cztery złote dziesięć groszy) tytułem wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 95/22

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. złożyła do Sądu Rejonowego w Sopocie pozew przeciwko pozwanemu M. S. o zapłatę kwoty 3.674,94 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od kwoty 2.860,36 zł od dnia 10.09.2021 r. od dnia zapłaty oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania wg norm przepisanych, w tym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, wydatków notarialnego poświadczenia pełnomocnictwa oraz związanych z ustanowieniem kuratora.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powód zawarł w dniu 4.02.2019 r. z pozwanym umowę nr (...). W przypadku niespłacenia przez kredytobiorcę części lub całości kwoty, należność z tego tytułu stawała się zadłużeniem przeterminowanym, od którego powodowi należne są odsetki w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie. W związku z brakiem spłaty powstałego zadłużenia, powód wypowiedział umowę pismem z dnia 28.10.2019 r., co spowodowało, że całe zadłużenie z tytułu zawartej umowy wraz z odsetkami i należnymi opłatami stało się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym, od którego naliczane są odsetki za opóźnienie. Przed wytoczeniem powództwa powód wezwał pozwanego do zapłaty żądanej kwoty pismem z dnia 14.04.2020 r. Pozwany nie spłacił zadłużenia. Powód podjął działania celem ustalenia adresu zamieszkania pozwanego. Pozwany nie posiada stałego ani czasowego adresu zameldowania. (pozew – k. 4-7)

Dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego ustanowiony został kurator procesowy w osobie pracownika tut. Sądu. (zarządzenie z 9.12.2021 r. – k. 43)

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym Referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Sopocie uwzględnił żądanie pozwu w całości. (nakaz zapłaty – k. 53)

Od powyższego nakazu zapłaty kurator złożył sprzeciw zaskarżając powyższy nakaz zapłaty w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz obciążenie powoda kosztami procesu, przyznanie na rzecz kuratora wynagrodzenia i zwrotu wydatków wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu kurator podniósł następujące zarzuty:

1. przedawnienie dochodzonych należności,
2. nieistnienia zobowiązania,
3. niewykazanie istnienia zobowiązania ani jego wysokości z uwagi na to, iż:
  - dokumenty dołączone do pozwu nie zostały poprawnie poświadczone za zgodność z oryginałem,
  - niestarannie szybko naniesiony podpis pod umową – nie jest wystarczające podpisanie się nazwiskiem,
  - brak kserokopii poświadczonej tożsamości pozwanego (kserokopii dokumentu podróży).

(sprzeciw – k. 55-55v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarła w dniu 4.02.2019 r. z pozwanym (określanym w umowie jako (...)) Umowę Rachunku (...)Rozliczeniowego Konto P. (...). Umowa została zawarta dla rachunku o numerze (...) określonego jako rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy Konta P. (...) ((...)).

Zakres umowy (pkt 3 umowy) obejmował prowadzenie konta, świadczenie usługi bankowości elektronicznej i usługi bankowości telefonicznej, wydawanie karty debetowej oraz wykonywanie i rozliczanie przy jej użyciu transakcji, korzystanie z dopuszczalnego salda debetowego. Jako produkt powiązany wskazano Kartę do Konta oraz możliwość zaciągania debetu - Debet na Koncie.

Czas trwania umowy: Konto oraz Karta do Konta – na czas nieoznaczony; usługa bankowości elektronicznej i usługa bankowości telefonicznej – zgodnie ze Szczegółowymi warunkami (pkt 4).

Oprocentowanie na dzień zawarcia umowy 0,00% w stosunku rocznym, zmienne. Opłaty i prowizje – zgodnie z Taryfą prowizji i opłat bankowych w (...) Banku (...) S. A. dla osób fizycznych ((...)). Zmiany oprocentowania, prowizji i opłat – zgodnie z Ogólnymi warunkami (pkt 5).

W zakresie Debetu na Koncie – nie więcej niż 5.000 zł, oprocentowanie – 10% w stosunku rocznym (na dzień zawarcia umowy), zmienne; zmiany oprocentowania – zgodne z Ogólnymi warunkami (pkt 7).

W pkt 8 umowy wskazano, że przyczyny powstania zadłużenia przeterminowanego określają Ogólne warunki, od zadłużenia przeterminowanego Bank pobiera odsetki w wysokości odpowiadającej aktualnej wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa („stopa zadłużenia przeterminowanego”). Stopa zadłużenia przeterminowanego określona została na dwukrotność sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych, tj. 14 % w stosunku rocznym (na dzień zawarcia umowy), zmienna. Zmiana stopy procentowej zadłużenia przeterminowanego – zgodnie z OWU.

W pkt 10 wskazano warunki wypowiedzenia umowy i umów zawartych na podstawie tej umowy. Zasady: przez każdą ze stron, przy czym Bank może dokonać wypowiedzenia tylko z przyczyn określonych w umowach lub regulaminach odnoszących się do tych umów. Forma – pisemna. Termin: Umowa – zgodnie z Ogólnymi warunkami; umowy o inne produkty zawarte na podstawie Umowy – zgodnie z umowami lub regulaminami odnoszącymi się do tych umów.

Pkt 12: postanowienia końcowe. Inne dokumenty określające warunki umowy, dostarczone przed jej zawarciem: Ogólne warunki prowadzenia rachunków bankowych i świadczenia usług dla Klientów indywidualnych przez (...) Bank (...) S. A., Szczegółowe warunki świadczenia usługi bankowości elektrycznej i usługi bankowości telefonicznej oraz składania oświadczeń w (...) Banku (...) S. A., Taryfa prowizji i opłat bankowych w (...) Banku (...) S. A. dla osób fizycznych – w przypadku Taryfy przed zawarciem Umowy Bank dostarcza wyciąg z Taryfy, Dokument dotyczący opłat, Wykaz usług reprezentatywnych powiązanych z rachunkiem płatniczym (glosariusz pojęć), Informacja o przetwarzaniu danych osobowych, Arkusz informacyjny dla deponentów. Postanowienia ww. Ogólnych warunków, Szczegółowych warunków i Taryfy stosuje się w zakresie nieuregulowanym w Umowie.

We wskazanej Umowie oraz Oświadczeniu Klienta wnioskującego o otwarcie rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego pozwany legitymujący się paszportem zagranicznym wskazał jako adres zamieszkania ul. (...) w S..

(dowód: Umowa Rachunku (...)Rozliczeniowego Konto P. (...) – k. 22-24, Oświadczenie Klienta wnioskującego o otwarcie rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego – k. 25 wraz z Arkuszem informacyjnym dla deponentów – k. 26)

Pozwany nie posiada stałego ani czasowego adresu zameldowania w RP.

(dowód: informacja z bazy PESEL-SAD – k. 17)

Powód pismem z 2.07.2019 r. wezwał pozwanego na adres ul. (...) w Z. do zapłaty zadłużenia w kwocie 2.443,54 zł, w tym zadłużenie przeterminowane 2.376,36 zł oraz niespłacone odsetki 67,18 zł - w terminie 14 dni, informując o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia, zastrzegając, że niedotrzymanie warunków określonych w umowie upoważnia bank do jej wypowiedzenia i po upływie terminu wypowiedzenia postawienia całej wierzytelności w stan natychmiastowej wymagalności. Przesyłka zawierająca wskazane pismo nie została przez pozwanego odebrana, a doręczyciel zamieścił adnotację, iż adresat wyprowadził się.

(dowód: pismo z 2.07.2019 r. – k. 74, koperta – k. 75-75v, szczegółowe rozliczenie operacji na rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym – k. 13-16)

W piśmie z 28.10.2019 r. kierowanym do pozwanego powód oświadczył, iż na podstawie § 96 Ogólnych warunków prowadzenia rachunków bankowych i świadczenia usług dla klientów indywidualnych przez (...), wypowiada ww. Umowę z zachowaniem 2 miesięcznego terminu wypowiedzenia liczonego od dnia doręczenia niniejszego wypowiedzenia, wskazując, iż na dzień sporządzenia pisma saldo rachunku wynosi -2.802,56 zł, w tym odsetki 182,20 zł. Wskazane pismo przesłane zostało na adres ul. (...) w Z.. Przesyłka zawierająca wskazane pismo nie została przez pozwanego odebrana, a doręczyciel zamieścił adnotację: adresat wyprowadził się.

(dowód: pismo z 28.10.2019 r. – k. 20, koperta – k. 21)

W związku z brakiem spłaty powstałego zadłużenia powód wezwał pozwanego pismem z 14.04.2020 r. na adres ul. (...) w Z. do spłaty kwoty 3.222,41 zł, w tym kapitał 2.860,36 zł, odsetki 362,05 zł. Przesyłka zawierająca wspomniane pismo nie została przez pozwanego odebrana.

(dowód: pismo z 14.04.2020 r. – k. 18, koperta – k. 19, zestawienie operacji – k. 76-77)

W toku postępowania, pomimo podejmowanych prób, nie udało się ustalić aktualnego adresu zamieszkania pozwanego.

(dowód: pismo od Komornika Sądowego – k. 84, sprawozdanie kuratora – k. 86-86v, 94-94v, informacja od Policji – k. 148, 149, pismo kuratora wraz z załącznikami – k. 155-159)

Sąd zważył co następuje:

Ustalając stan faktyczny w sprawie, Sąd uwzględnił dokumenty zaofiarowane przez stronę powodową w postaci Umowy Rachunku (...)Rozliczeniowego Konto P. (...), Oświadczenia Klienta wnioskującego o otwarcie rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego wraz z Arkuszem informacyjnym dla deponentów, szczegółowego rozliczenia operacji na rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, zestawienia operacji na koncie - wskazujących na zawarcie łączącej strony umowy, a także istniejącego na rachunku zadłużenia.

Nie budziły wątpliwości pisma kierowane przez powoda, a nieodebrane przez pozwanego i zwrócone przez doręczyciela, tj. pismo z 2.07.2019 r., pismo z 28.10.2019 r., pismo z 14.04.2020 r. wraz z kopertami.

Nie budziły wątpliwości Sądu, również jako niekwestionowane w toku postępowania - informacja z bazy PESEL-SAD, pismo od Komornika Sądowego, sprawozdania i pismo kuratora, informacje od Policji – wskazujące na podejmowanie działań celem ustalenia aktualnego adresu zamieszkania pozwanego.

Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania ich wiarygodności, tym bardziej że w sprawie złożone zostały oryginały ww. dokumentów.

Powództwo jako niezasadne nie zasługiwało na uwzględnienie.

Roszczenia powoda opierało się na art. 69 ust. 1, art. 78 oraz 78a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo Bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 2324) w zw. z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 246).

Zgodnie z art. 75c ust. 1-6 wspomnianej ustawy - prawo bankowe, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty. Wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1. bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy. Restrukturyzacja, o której mowa w ww. ust. 1. dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę. Bank w przypadku odrzucenia wniosku kredytobiorcy o restrukturyzację zadłużenia, przekazuje kredytobiorcy, bez zbędnej zwłoki, szczegółowe wyjaśnienia, w formie pisemnej, dotyczące przyczyny odrzucenia wniosku o restrukturyzację. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do umów pożyczek pieniężnych.

Przewidziany tryb naprawczy został zastrzeżony dla pożyczek i kredytów, które mogą być zawierane również w formie uproszczonej. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2011 r., sygn. II CSK 115/11 wyjaśniono, że przepisy kredytu konsumenckiego przemawiają za traktowaniem salda debetowego na rachunku bankowym jak kredytu w rozumieniu Prawa bankowego. Sąd w niniejszym składzie podziela ten pogląd. Poza tym skoro pozwany miał przyznany w umowie rachunku limit zadłużenia, co wyraźnie wynika z umowy, to w istocie umowa taka miała charakter umowy o kredyt. Tym samym na banku ciążył obowiązek zastosowania procedur wynikających z art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – prawo bankowe.

Skuteczne wypowiedzenie umowy przed upływem przewidzianego w niej terminu oznacza konieczność niezwłocznego zwrotu pobranych środków. Brak skutecznego wypowiedzenia umowy (na skutek np. braku wdrożenia trybu naprawczego z art. 75 c prawa bankowego) niweczy ten obowiązek dłużnika. W przedmiotowej sprawie nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy, ani do poprzedzającego je zastosowania trybu przewidzianego art. 75c prawa bankowego. Jak wynika z adnotacji doręczycieli na przesyłce (kopercie) - zawierającej pismo z 2.07.2019 r., w którym wskazano na istnienie przeterminowanego zadłużenia i poinformowano o możliwości złożenia w terminie 14 dni

wniosku o restrukturyzację zadłużenia - adresat wyprowadził się. Biorąc pod uwagę, iż korespondencja kierowana była na inny adres niż wskazany przez pozwanego w Umowie rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego Konto P. (...) i Oświadczeniu Klienta wnioskującego o otwarcie rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego - nie można w ogóle mówić o skutecznym doręczeniu pisma sformułowanego w trybie art. 75c prawa bankowego. Mieć należy na względzie, że pozwany legitymujący się paszportem zagranicznym wskazał we wspomnianych Umowie oraz Oświadczeniu adres: ul. (...) w S., tymczasem korespondencja z banku, w szczególności pismo z 2.07.2019 r. wzywające do zapłaty i informujące o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia (w trybie art. 75c prawa bankowego), pismo z dnia 28.10.2019 r. zawierające oświadczenie powoda o wypowiedzeniu wskazanej Umowy, a także pismo z 14.04.2020 r. wzywające pozwanego do spłaty zadłużenia 3.222,41 zł - kierowane były do pozwanego na błędny adres, tj.: ul. (...) w Z.. Umowa rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego nie została zatem skutecznie wypowiedziana z uwagi na brak skutecznego wezwania pozwanego w trybie art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 2324)

W takiej sytuacji uznać należało, że na skutek braku wdrożenia trybu naprawczego z art. 75c prawa bankowego – a nie można odrzucać a limine możliwości zawarcia przez strony porozumienia co do spłaty zadłużenia w razie prawidłowego doręczenia korespondencji pozwanemu – nie doszło do skutecznego wypowiedzenia Umowy.

Poza tym w pkt 10 Umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego Konto P. (...) (warunki wypowiedzenia Umowy i umów zawartych na podstawie tej Umowy) wskazano, iż zastosowanie w odpowiednim zakresie mają - co do wskazanej Umowy - Ogólne warunki prowadzenia rachunków bankowych i świadczenia usług dla Klientów indywidualnych przez (...) Bank (...) S. A. oraz umowy o inne produkty zawarte na podstawie Umowy – zgodnie z umowami lub regulaminami odnoszącymi się do tych umów. Nadto w myśl pkt 12 Umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego Konto P. (...) (postanowienia końcowe), co do ustalenia treści zobowiązań stron miały zastosowanie i Inne dokumenty określające warunki umowy, dostarczone przed jej zawarciem: Ogólne warunki prowadzenia rachunków bankowych i świadczenia usług dla Klientów indywidualnych przez (...) Bank (...) S. A., Szczegółowe warunki świadczenia usługi bankowości elektrycznej i usługi bankowości telefonicznej oraz składania oświadczeń w (...) Banku (...) S. A., Taryfa prowizji i opłat bankowych w (...) Banku (...) S. A. dla osób fizycznych – w przypadku Taryfy przed zawarciem Umowy Bank dostarcza wyciąg z Taryfy, Dokument dotyczący opłat, Wykaz usług reprezentatywnych powiązanych z rachunkiem płatniczym (glosariusz pojęć), Informacja o przetwarzaniu danych osobowych. Powód wskazanych dokumentów w toku postępowania nie przedłożył. Poza tym w piśmie z 28.10.2019 r. oświadczył, iż wypowiada Umowę na podstawie § 96 Ogólnych warunków prowadzenia rachunków bankowych i świadczenia usług dla klientów indywidualnych przez (...). W takiej sytuacji strona powodowa również i w tej mierze nie przejawiała skutecznej inicjatywy dowodowej celem wykazania zasadności dochodzonej pozwem kwoty, co uniemożliwiało ustalenie zobowiązań stron przedmiotowej Umowy o prowadzenie rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego wraz z kartą z możliwością ujemnego salda (debet na koncie).

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia wskazać należy, że wobec ustalenia, iż nie doszło do skutecznego wypowiedzenia łączącej strony umowy, nie można w ogóle mówić o wymagalności roszczenia.

W kwestii podpisania się przez pozwanego pod Umową wyłącznie nazwiskiem stwierdzenia wymaga, że podpis powinien właśnie obejmować co najmniej nazwisko (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 28 lutego 2019 r., III Cz 1739/18). Poza tym przepisy prawa nie nakładają na bank obowiązku sporządzenia kserokopii poświadczonej dokumentu stwierdzającego tożsamość biorącego kredyt.

Mając na względzie powyższe, na podstawie art. 720 kc w zw. z art. art. 69 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997 r. - prawo bankowe w zw. z jej art. 75c, oraz art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim – stosowanymi a contrario, Sąd powództwo oddalił, jak w pkt I. wyroku.

W pkt II orzeczono o wynagrodzeniu kuratora na podstawie § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z 2018 r., poz. 536) w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) ustalając je jako 40% z 900 zł. Sąd uwzględnił również poniesione przez kuratora wydatki - 44,10 zł za wysłane przesyłki listowe pozostające w związku z ustalaniem adresu pozwanego (k. 95).

Powództwo zostało oddalone, w więc to powód obowiązany jest zwrócić poniesione w toku postępowania koszty, w myśl art. 98 § 1 kpc, jako strona przegrywająca sprawę. W pkt III Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 1125) zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Sopocie kwotę 44,10 zł tytułem wydatków kuratora poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.